

Az előfizetés ára:

1883 januártól egész évre . 8 frt.
fél évre . . . . . 4 frt.
negyed évre . 2 frt.
Előfizetheti a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B.** és társánál, **Böhm M.** könyvtőnél.

PÉCS

A hirdetések ára:

Négy hasábos petit sor
1-szer . . . . . 6 kr
2-szer . . . . . 5 kr
3-szor . . . . . 4 kr
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilváltatásban egy sor . . . . . 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B.** és társánál, **Böhm M.** könyvtőnél Király-utca-

A baranyamegyei függetlenségi párt és a restauráció.

A baranyamegyei függetlenségi párt — mint azt nem csak mi, hanem bizonyára az egész ország tudja — megalakult; megalakította a különböző bizottságokat, kijelölte a tisztviselőket, még az utkarparói állomásra is függetlenségi pártember kerül, egy szóval a szervezet, az aspirálók serege meg van, csak üres hely kellene hozzá.

E szempontból megkezdődik az actio, mely ugy látszik abban fog állani, hogy a jelenlegi tisztviselők — személynként — kritika alá fognak vétetni, a melyből kell hogy kiderüljön az, miszerint mohácsi, siklósi és szentlőrinczi szolgabírák stb. stb. hivatalnokok képtelenek személyes állásaiknak betöltésére és ezek helyett függetlenségi és már azért is minden közhivatali állásra alkalmas prókátorok, mint született adminisztrátorok választassanak.

Mi szívesen belátjuk azt, hogy az ügytelen fiskálisokból is kellene valamit csinálni, de azt mégis a szerénytelenség gyanus mérvének kénytelenek vagyunk tekinteni, hogy a fiskálisok, csak azért, mert a függetlenségi párthoz tartoznak, egyszerre

a megyei administratorok tekintélyének követelményeivel lépnek fel.

A mint nem értjük ezt, úgy egyáltalában nem értjük azt, mit akar a függetlenségi párt az ujjában tanusított fellépésével Baranyában. Hiszen majdnem az egész megye ellenzéki, sőt mondhatnók függetlenségi. — E szerint tehát a tisztviselők is, — a mi különben általánosan ismert dolog — az ellenzék, tehát a függetlenséghez szítnak. — Akkor pedig mi indoka lehet a baranyamegyei függetlenségi párt szervezetnek a megyére és a megyei választásokra vonatkozó irányában — ?

Vagy talán azok, a kik szerepelni hivatvák, megunták a türelmes várakozást, megunták a párt meddő, sivár életét és talán annak meggyőződésére jutottak, hogy az ember, még ha függetlenségi is, nemcsak szóval él, hanem kenyérről is? A logika szabályai szerint más gondolatra és indokra senkisésem jöhet, mint arra, hogy a megalakult baranyamegyei párt nagy hazafiainak a szerény ugyan, de mégis csak szívesen fogadott husos fazék karácsonyi ajándék volna; és a függetlenségi igazság, jogegyenlőség és szabadság is azt hozza magával, hogy ne mindig ugyanazok legyenek alispánok, jegyzők, szolgabírák, hanem mások is, — egy kis változás gyönyörköd-

tet, — és az administratio is bizonyára új, tüzes kezekben porosz pontossággal fog kezeltetni.

Mi egész a földig leereszkedő devotioval meghajlunk a függetlenségi párti igazság, jogegyenlőség és szabadság magas röptü követelményeinek szózata előtt, de mégis egy szerény megjegyzésünk volna, nem ugyan annyira a baranyamegyei függetlenségi párt részéről körülrajongott, — de annál világosabban kifejezett közérdekek szempontjából, — a mely abban áll, hogy egy a megyének, mint pedig az államnak helyesen felfogott érdeke azt kívánja, hogy a helyét megálló tisztviselők hivatalukban meghagyassanak. És e tekintetben mi, kiket a megyei rendszer iránti rajongással senki sem vádolhat, a megye pártján vagyunk s kiváló érdemüül róvjuk fel, ha azon elvet követi, hogy a tisztviselőkarban — úgy személyek, mint alkalmaztatásuk helye szempontjából minél kevesebb változás történjék. — Kivánjuk ezt úgy a tisztviselői kar, mint kiválóan a közérdek tekintetéből. — A tisztviselő érdeke azt kívánja, hogy életpályája tiszta, szilárd, állandó legyen és akkor kötelességét is lelkiismeretesebben fogja végezni; a közérdek azt kívánja, hogy jó adminisztrátoraink legyenek, ezeket pedig nemcsak a tudomány,

A „Pécs” tárezája.

Epistola.

— Verbőczy Istvának. —

„Üdvözlőgy, Mester . . .”
Biblia.

Üdvözlőgy, mester! Régen foly alá
A nagy időknek hulláma közöttünk,
De széles tükrét általhidalá
A szent emlék, melylyel töled eljöttünk.

Óh aranyhid! az! Tündér serege
Az első ifjúkornak száll át rajta . . .
Arany időkör! aranyos rege,
Mit vissza szívünk haszatalan ohajta . . .

Te állsz azóta, s lelked magvait
A nagy idő örök vizébe hinted,
Az partra mossa őket ott, vagy itt
S a kor merész sudárba hajtja mindet.

Kezed plántálta őket, virulók,
S ha galyuk illatos virágba szökken
Neked róják le a virág-adót
Ujlvja, szebb színekbe öltözöten.

Sokat felejt a szív, sokat tanul.
Sebünk, mit a mult vort, egykor begyógyúl,
De a vett jótét olthatatlanúl
Lángol, s ujult fényvel elédbé tódul.

Azért van, hogy el nem felejthetünk.
Emléket, ércznel mulhatatlanabbat
Neked, habár rövidke életünk
Uj nemzedék nemesült lelke adhat.

És ha virág a dal, vedd e virágot!
A tőnek egykor kertésze valál
Szemed már akkor a jövőbe látott
Üdvözlőgy mester! — a jóslat talált.

VÁRADI ANTAL

A nazarenusok Baranyában.

(Folytatás.)

— Aztán lássa bíró uram, az ő gyakori csókolódzásuk is nagy mérvben segíti elő sáppadtásukat s ez is egyik ok arra nézve, hogy még ma is annyi mindenféle furesaságokat beszélnek rólok össze-vissza!! Nem is csoda, mert ha az idegen szemlélő látná azt, hogy isteni tiszteletök alkalmával, mely hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap reggel szokott lenni, — mily fül-s embernek egyéb nemesebb részét sértő czupogást visznek véghez, férfiak és nők, öregek és ifjak, először mikor találkoznak, majd mikor eltávoznak, tehát isteni tisztelet előtt és után: bizony-bizony előbb következtethet belőle roszat, mint épen jót! — Azután meg iszonyu veszett gusztusnak kell ám még annak is lenni, ha férfi, a melyik annyi aszalt banyát végig csókolgat, majd

tőlök magát végig csókolgattatni engedi?! Igaz ugyan másfelől az is, hogy ha a fiataljára kerül a sor, hát itt . . . . . annyira a mennyire kárpótolva lesz az illető, de már ez csakugyan a gustus dolga.

„Nem tudom igaz-e, de lá' azt beszél . . . hogy a „kötás suszter“ csak azért lett volna nazarenussá, má mint ők szokták mondani, csak azért alázta meg magát, hogy a „lucskos molnár“ leányát, a ki már előtte nazarenussá lett, s a kire tájt ugyan a foga, vagy szállás-mondásként szerette volna, de a lány másfelé hajlott, ... hát, hogy megcsókolgathassa a leányt minden akadály nélkül, ha akarja az, ha nem, ha jól esik, ha nem: oda beállt közéjük . . . s most már ugy hallom, hogy ő is olyan pap-féle ott közöttük.“

— Nagyon szívesen megengedem bíró uram, hogy ez így történt meg szórul-szóra . . . megvallom, ezt még nem hallottam, de köszönöm, hogy tudom! . . . . . Az ám, most már ő is az első egyike, ... ő az ének mester. Derék azt nézni, mikor isteni tiszteletre össze jönnek, a honnan igazolatlanul nem szabad elmaradni senkinek. . . . .

„Szavát ne felejtse kigyelmed . . . ugyan milyen ez az imaházuk belőlől s aztán, hogy mén az egész czeremoniájuk?“ . . . . . Épen azt akarom most mondani, hogy roppant derék azt nézni, mikor abba a 7—8 négyyszög öl területű fehérre meszelt szobában összejönnek

a qualificatio, hanem kiválóan a tapasztalat teszi azzá. A helyi érdek pedig azt kívánja, hogy azon tisztviselő lássa el, ki a helyi viszonyok ismeretével bír, a mi idő, munka, tehát a költség takarékoság szempontjából ismét a közérdekre nézve is nagy visszahatással bír. — E szerint, ha már megvan a megye, legalább szellemében közeledjék az adminisztrációhoz, t. i. úgy, hogy régi, tapasztalt és szakértő tisztviselőit nem mellőzze, hanem saját tekintélye szempontjából is tartsa meg, még ha e miatt a baranyamegyei függetlenségi párt önzetlen hazafiai reményeiben csalódnai is fogna!

A képviselőház ülése nov. 20-án.

A keresztények és zsidók közötti házasság.

(Vége.)

S e helyütt egész tisztelettel vissza kell utasítanom azon szemrehányást, melyel tegnap a tisztelt előadó ur az 1867-iki kormányt illeté. Mulasztásról vádolván azt-hogy már akkor nem terjesztett egy ily, nemű törvényjavaslatot a törvényhozás elé. Legyen szabad erre megjegyezmem, hogy az alkotmányos élet kezdetén, midőn sem az igazságügy, sem pedig a politikai adminisztráció szervezve nem voltak, a közegek abszolút hiányában, lehetetlen lett volna ezt tennie.

De hogy az akkori kormány feladatának teljes tudatával birt e téren, mutatja azon körülmény, hogy mielőtt a szervezés munkájában némileg előhaladt, ha jól emlékszem 1870. évi február hóban, egy törvényjavaslatot tett le a ház asztalára a mely a vallások szabad gyakorlatának czimét viseli ugyan homlokán, de a melynek egyik szakasza majdnem szóról szóra így hangzik: „az állam a házasságot első sorban polgári kötésnek tekintti, a melyet az állam törvényei szabályoznak. Az igazságügyi-miniszter tüzetes törvényjavaslatot fog a polgári házasság szabályozásáról előterjeszteni.” — Ebben úgy hiszem, a kötelező polgári házasság elve van kimondva. S hogy az akkori igazságügyi-miniszter is komolyan vette feladatát, erre nézve hivatkozhatom azokra,

akik az e tárgyban akkor tartott miniszteri tanácskozásokban résztvettek, különösen pedig az én tisztelt barátomra, Hodossy Imre urra, a ki az alapelvek megállapítása után, a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat kidolgozásával megbízva volt. Hogy azonban az akkori igazságügyi-miniszter kevéssel azután oly okokból, a melyek nem tartoznak ide, kénytelen volt lemondani s a megkezdett művet be nem fejezhető, azért őt vád nem érheti.

E nyilatkozattal tartoztam az igazság konstatálásának és azon kormány megtámadt reputációjának, a melynek én egyik igénytelen tagja voltam. Daczára azonban mindazon aggodalmaknak és elvi szempontoknak a melyeket ezen törvényjavaslat ellen felsoroltam, nem foghaték azokkal kezelt, a kik e törvényjavaslatot vissza akarnák vetni. Én sem helyeslem ugyan a kormány eljárását, hogy ismét félrendsabálylyal állt elő: nekem is fáj, hogy csak megközelíti a czélt, a midőn azt elérhette volna. De el kell ismernem, hogy ez a törvényjavaslat is nagy haladást jelez. Nemcsak lehetővé teszi a jövőre a keresztények és zsidók közötti egybekelést, hanem véget vet az eddigi botránnyos állapotoknak is, hogy a külföldi törvények oltalma alatt kötött polgári házasságok, ha a házastársak az ország területére telepedtek le, — konkubinatusoknak s az e házasságokból született gyermekek törvénytelenek tekintésének. Egy nagy liberális elv diadala van abban uraim, hogy az állam, habár részben is, gyakorlatba veszi elidegeníthetetlen jogát a házassági ügy szabályozása körül.

De e törvényjavaslat súlypontját, a legnagyobb vívmányát, melyet az nyújt, abban találom, hogy tekintet nélkül a házastársak vallására, kivételek nélkül elismeri azon polgári házasságok érvényét, a melyet a hazánkba áttelepített külföldiek a külföldön kötöttek. Úgy hiszem, uraim, azon állam, a mely ily messzire ment, nem maradhat sokáig azon anomál helyzetben, hogy a házassági ügy szabályozásának jogát csak saját törvényhozásától és a kötelező polgári házasság jótéteményeit csak saját állampolgáraitól vonja meg.

Ez mindenesetre oly nagy rés az ellenfél védsánczain, a melynek horderejét nem szabad kicsinylenünk. Nem vesztett el hitem e nemzet életrealvátsága iránt s meg vagyok győződve, hogy egy merészebb kor,

egy erősebb nemzedék be fogja teljesen fejezni a művet, a melynek e kezdemény első alapját rakta le.

Még az antisemitákat sem érteném, ha vissza akarták utasítani e törvényjavaslatot. Ha alaposak volnának is mind azon vádak, a melyekkel a zsidókat elborítják; még akkor is, sőt nekik első sorban kellene ezt megszavazniuk. Mert, ha csakugyan vesztélyt látnak a zsidóságban a keresztény társadalomra nézve, de ha sem e fajt kiirtani nem akarják, — amint tudom, hogy nem akarják, sem pedig nem képesek az európai hatalmakat rávenni arra, hogy keresztény expedíciót szervezzenek s a zsidókat egyesült erővel Jeruzsálembé áttelepítsék: akkor éppen az ő szempontjukból két kézzel kell megragadniok e törvényjavaslatban azon egyetlen posszibilis eszközt, amely a zsidóságot lassankint kivetkőztetvén faji jellegéből, s bele olvasztván a közös társadalomba, azt idő folytán az országra nézve ártalmatlanná, vesztélytelenné teszi.

De még kevésbé érteném azokat, a kik a törvényjavaslatot a liberalizmus nevében ellenézik. Közel négy évtizeden többször viharos felhői vonultak el fejem felett, a mióta én is e táborhoz tartozom. — Azon nemzedék sarja vagyok, a mely az elvek és eszmék kultuszában nevelkedett fel. Azok nyomain jártam, a kiknek szintén volt lelkesedésük a multak dicsősége felett, de a kik mégis inkább szereték a jövőt, mint a multat. Azok utmutatását követtem, a kik a jövő szempontjából mérlegeltek minden kérdést, minden intézményt: a kik mertek és tudtak rombolni és alkotni egyaránt, a szertint a mint ezt egy szebb jövő érdekei követelték, szembeszállva minden előítélettel azzal is, a mely felülről a hatalom nimbuszában, és azzal is, a mely alulról a népszerűség kaczár mosolyában jelentkezik, de híven azon nagy szellemekhez, akik egykor e tábor élén állottak, sem tehetem magamvá, a politikai va banque elvét, nem fogadhatnám el az aut caesar aut nihil jelszava ellen, a mely nem a liberalizmus, hanem a radikálizmus jelszava. Vallásos érzületem nem engedi meg, egy színvonala állanom azokkal, a kik az emberbaráti szeretet törvényeit vallják, de nem gyakorolják; liberalizmusom pedig tiltja, hogy inkább ragaszkodjam a létező roszhoz, mintsem elfogadjam a kevésbé jót, mivel a legjobbat rögtön el nem érhetem. S habár megtanultam

a hívek, . . . mily csendben kullognak be a férfiak az innessó, a nők a tulsó ajtón? S az egymás után érkező atyafiak és nénik, mily melegen ölelkeznek s köszöntik egymást különböző mérsékletű csókjaikkal? És ha az imaház megtelt, ki-ki elfoglalván szokott helyét, a férfiak jobbról, a nők balról, az atyafiak és nénik elől, a barátok és barátnék hátul, a gyülekezet vezetői pedig a középre kitett kis asztal körül, — mely az egyetlen butor az egész szobában s a melyen a biblia és egy énekes-könyv fekszik: ekkor feláll „az öreg atyafiú.” „Ki mindent tud és ismer az evangyeliumból?” s egy csendes imát mormol, a szür újból előhúzott kis ima könyvből, a melynek szerzője nem tudatik. Ennek végeztével a „kötés suszter” emelkedik fel, . . . roppant ünnepléses arccal tekintvén szét az ajtatos seregen. Kezében az „Uj Sion hárfá” a Krisztusban hívó gyülekezetek egyetlen énekes könyve, a melynek szerzőjét dettó titokban tartják. . . . s egy komoly intés a mindig magával hordozott kész cipő talppal, s megzendül a szent ének hangja, négy féle hangon iparkodva ki . . . a kules lyukon s az ajtó-ablak nyíláson. Érdekes nézni, mily apparatussal üti a takust . . . mintha zene ismeretét a „buda-pesti zene conservatorium”-ban szerzete volna, oly tapintatosan jelzi a forte-t és piano-t . . . !

A szent ének hangjai, ha elnémulnának, nyomban kész a „topa takács” s fel-

tárlja ékes praedikáció alakjában vad bolondgombait. Mely csend és figyelem kíséri minden szavát, melynek minden betűje egy-egy emelő gép, a készen álló pokol mélysegeiből . . . ! ! !

E szent beszéd után következik a közös ima; melynek végeztével ismét a „kötés suszter” veszi át a hangot, kezével lábával ütvén a takust, mintha lábái a szögv-székben ülő takácsé, kezei pedig a most is suszter tőke mellett cipő talpat szegző majsztram volna.

Az ének végeztével kezdődik az általános ölelkezés s a búcsú eszokolódzás, mely nem éppen szent érzelmeket kelt, de nagyon is hatályos jelenet után megnyílnak az ajtók s megindul a szent csókba vegyült deperditá compania. — Itt is történik egyik figyelmet keltő jelenet. Sokszor meglestem őket a „rektram” kertjéből, a mely szomszédos eme bünbarlangal. Még ma nem tudom magyarázatát adni: vajjon miért jönnek ki előbb a gyülekezet élteesebb tagjai s állnak meg az imaház udvarán, (mely megjegyzem, az utca felől hatalmas kőfallal van kerítve) — három négy csoportban s itt kerülgetik egymást, majd mint nagy melegen a birkák szokták, összedugva fejüket, vagy két percnyi roppant gyanusóság után, félénk léptekkel, mintha mind-egyik valami lopott tárgyat emelne subája alatt — ballagnak haza felé. Utánok jönnek az ifjabbak, ekkor is egyik ajtón a nők, másikon a férfiak . . . s hasonló

miskulántiák után, ők is szétnyüzsögnek! Végrezetre az 5—6—10 tagból álló gyülekezeti előljárók, az úgy nevezett „erős atyafiak” bujnak ki az ajtón s állnak meg összebujva az udvar közepén; a mikor is a „kötés suszter”, ki egyszermind egyházi is, bezárva az ajtókat, t. i. az imaház ajtáit: felágaskodik a kőfalra, lesvén ha nem látja-e valaki az ő feltűnő fej-összedugásukat, avagy nem hallgatja-e gyanus s hiszem, hogy éppen nem épületes sottogásaikat??!

Mikor azután így, már eleget sottogtak: ők is, mint a többiek, haza lopják magukat, magára hagyván a „kötés suszter”, ki szépen leereszkedik a falról s bezárva az utca ajtót maga után, mint a ki jól végezte dolgát, komoly, méltóságos megálázkodás között lépi át a szomszédos süvény kerítést, mely boldog otthonát, az imaház felől kiskapu nélkül, választja el az utca sorától. S ő boldognak mondja magát . . . de . . . méltán is, mert ha a hivatal fontossága nem adná is meg azt neki, megadja a „lucskos molnár” leánya, most már naponkénti csókjaival, de már „szent” jelző nélkül. . . .

„Csak nem bomlott meg a dolga annak a lánynak, hogy hozzá adja magát ahhoz a feleséges emberhez . . . ? Hiszen törvényes hitese társa van annak . . . , azután meg az a sok gyerek megeszi még a hajszálát is?

— Már pedig bíró uram, úgy van, a mint mondom. A feleség még a jó multkor

meggyőződéssel gyakran egyedül maradni a közvélemény ellenére is, mégis fájna, ha a jelen esetben azon félreértésnek tennem ki magamat, hogy liberalizmusomat csak ürügyül használtam fel arra, hogy elvetessem ezen a mai áramlatok között népszerűtlen törvényjavaslatot.

A liberalizmusnak szintúgy, mint lelkiismeretnek tartozom vele, hogy azt megzavazzam. (Élénk éljenzés és tetszés.)

Győrffy Géza abból a szempontból támadja meg a törvényjavaslatot, mert ő az általánosan kötelező polgári házasság behozatalát kívánja. A kormánypártnak is sokan vannak, a kik így gondolkoznak és azért nagy forrongást idézett elő ott ezen törvényjavaslat. De a miniszterelnök, mint Neptun a háborgó tengert, egy tekintettel lecsöndesítette a magasra csapkodó hullámokat és ezuttal talán az igazságügyminiszter is kivételképen a törvényjavaslat elfogadásából tárczakérdést csinál.

Szalay Imre: Hiszen ő anti-szemita. (Zajos derütség.)

Győrffy Géza azért is ellenzi e törvényjavaslatot, mert egyéb hiányai mellett még azt is fogja eredményezni, hogy a reverzálisok kora fog ismét bekövetkezni. Minthogy pedig Göndöcs nagy hévvel küzdött a mellett, hogy a gyermekek vallási nevelése a szülők tetszésére bízassék, ime most ebbeli vágya teljesült. (Derütség) és így szóló reményli, hogy Göndöcs el fogja fogadni a törvényjavaslatot. Azt hiszi, hogy ha a szabadlevélű párt azon szerepben tetszeleg magának, hogy ő a volt Deákpártnak politikai örököse, akkor tartozik Deák politikai végrendeletét is teljesíteni, hozzá be az általánosan kötelező polgári házasságot. Nem fogadja el a törvényjavaslatot általánosságban.

Leskó István: „Alea jacta est”, a kocka el van vetve! A ház asztalára lett törvényjavaslatlalt Magyarország az erkölcsi vesznék rohanó államok sorába lépett. A kérdéses törvényjavaslat által sértegetik a polgárok vallásos meggyőződése érülete. Szóló a polgári házasságot semmiféle alakban nem fogadja, legkevésbé pedig abban a formában, mely a ház asztalán fekszik, mert az a polgári házasságnak amfibiuma. A nép hangulatára figyelmezteti a házat. Az egyház megszentelte a házasságot. A régi korban a valláshoz tartozott a

házasság, de az álliberalizmus gseftnek dekretálta. Hogy polgári házasságot köthesse a zsidók a keresztényekkel, Thorájak és Thalmudjuknak meg kell tagadniuk azon törvényeit és tanait, a melyek tiltják gojmokkal (minden nem zsidó) egybekelését, mellőzniök kell az étkek némelyikétől tartózkodást s más törvények mellőzését.

Minek tehát új úszköt vetni a forrongó elemek közé? Legnagyobb része fogja megszálni ezen törvényt a keresztények közt, kivált pedig az orthodox-zsidók közt méltányos reszenzura talál. Magyarországon 15 millió lakosból csak alig egy pár száz, valámeggyőződés nélkül fog tapsolni ennek a nem Magyarországra illő eseménynek, egy pár uracs, pár címzetes keresztény, (Derütség) kinek tetszeni fog az a gondolat gazdag zsidóleányt elvenni, s ha pénze elfogyott a zsidómenyeket elcsapni, (Hosszas derütség) zsidó vallásu néhány ambíziózus fiu, ki megkereszteltetése nélkül szeretne jelebb keresztényen családokkal rokonságba jönni. (Derütség.)

Szóló tehát vallás-erkölcsi indokokból nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Miehl Jakab a polgári házasság ellen szólal fel. Bluntsliből idéz, ki szerint a házasság nem szerződés s annak erkölcsi jelentősége nagyobb, mint a jogi tartalma. Ne szakítsuk ki nemzetünket — folytatja szóló — civilizált népek sorából. A törvény átlépi az állami illetékek határait s meg fogja zavarni a lelkiismereteket. A család beteg, mondja Schaffle s ez a legnagyobb társadalmi baj. Nézzünk szét az országban, a válóperak 150 perzenttel szaporodtak tíz év alatt. E bajon a polgári házasság nem segít. Ha valamely árut megveszünk, meg kell nézni a ézeget, honnan kikerül. (Zajos derütség.) Nem fogom azt mondani, a mit az urak várnak. (Derütség.) A cég, honnan a javaslat kikerült, a 90-iki francia forradalom (Zaj), a mikor a királyt lenyaukzták, az Istent detronizálták, fűlszentelt papokat kivégezték. (Zaj, felkiáltások: 93!) E forradalom proklamálta a polgári házasságot. Azt mondják, hogy a francia nép nem segít daczára vallásos. De ne csak ezt az analogiát keressük. A francia nép elviselte könnyen az öt milliárd sarcot, mi feljajdulunk — és pedig méltán — néhány millió új teherét is. Várjuk meg, míg állapotaink hasonlók lesznek mindenben a francia állapotokhoz — s akkor a polgári házasságot épen ne hozzuk be. (Zajos derütség.) Ne zavarjuk meg a felekezetek közötti békét s ne fogadja el a ház a javaslatot, amint én nem fogadom el. (Zaj.)

Göndöcs Benedek. (Zaj, derütség, hosszas felkiáltások: Halljak! Halljuk!) Erkölcsi és észszerűségi szempontokból ellenzi a javaslatot. A zsidók erkölcsen nem ismerjük. A zsidó emancipáció korai volt. Azt mondják, ez előhaladás. De előhaladás-e, ha keresztény nő zsidót fog szülni? (Derütség.) A javaslat a házasságról szól, de nélkülözi a házasság tulajdonképeni tartalmát. A házasság ezéjja, a teljes életközösség, a keresztény és zsidó között lehetetlen. A javaslat inkább csak szerződés egy keresztény férfiu, vagy zsidó nőre (Derütség semmint tulajdonképeni házasság. Összeszerződnek a keresztény férfi és zsidó nő (Derütség) s ha megunták egymást, elmennek a szolgabíróhoz, kijelentik, hogy megunták egymást, (Derütség) és szépen szétmennek. Ha van gyerek, gondoskodnak róla, ha nincs, nem is kell gondoskodni semmiről. Ismétli, hogy zsidó s keresztény között nem lehet teljes életközösség. Ha akadnak, mint Horvát képviselő, kik a javaslatot a zsidók egybeolvasztása ezéjából pártolják, miért nem követelik csak azt, hogy a gyermekek mind keresztények és magyarok legyenek? (Derütség.) A javaslat szerint a zsidó fél arra bírhatja a keresztény felet, hogy az összes gyermekek zsidók legyenek, már pedig ez nem jelenti a zsidók egybeolvasztását, nem is előhaladás, mert a műveltebb, kiválóbb fél, a keresztény, alárendeli magát a

zsidónak. Különben a gyakorlati életben kevés hatása lesz e javaslatnak. Tekintsük azt ugyanis a zsidók szempontjából is. Kétféle zsidó van. Orthodox és neolog. Az orthodox, ki a keresztényt tisztátalannak tartja, nem akar azzal összehasodni. A neolog zsidó elhagyta Mózes vallását, de annyira nem ment, hogy keresztény legyen, ez sok lenne a jóból. (Derütség) az azonban meglehet, hogy a neolog zsidó össze akar hasodni a kereszténnyel, de ez hitetlen zsidó, (Zajos derütség) s néhány ezer hitetlen zsidóért nem kell a kereszténység elveit felforgatni. A zsidókat emancipáltuk, de mi az eredmény? Az, hogy bekészöntött a reklám, a revolversajtó, a szédelgés; a földbirtok meg zsidó kézre jut. A zsidók nem simultak hozzánk. A zsidók csak magukon segítenek — másokon csak emigy (Szóló a zsebre dugást mutatja, hosszas élénk derütség.) Ő kijelenti, hogy nem antiszemita. (Hosszas derütség.) A zsidóknak csak javát akarja s azt akarja, hogy legyenek keresztények. (Derütség.) A javaslatot a képviselőház, meglehet, megszavazza, a nép többsége el fogná azt vetni, engedjék meg neki, hogy a néppel tarthasson s ne fogadja el a javaslatot. (Hosszas derütség.)

Bel- és külföld.

A mult hét nagy eseményét a zsidók és keresztények közötti házasságra vonatkozó törvények elfogadása; másrészt azon válasz, melyet a miniszterelnök Mocsary Lajosnak a báni méltóságra vonatkozólag Filipovits Ferenczel folytatott tárgyalások ügyében tett interpellációjára képezi. Mi nagy fontosságot tulajdonítunk a miniszterelnöki válasznak, mert ez egyszer már határozott és minden józan gondolkodásu hazafi által helyesséssel fogadott felelet volt azon lelkiismeretlen függetlenségi párti principium ellen, hogy a közös hadseregbeli katona nem is lehet jó hazafi. Erre a motívumra vezethető vissza Istóczy interpellációjá. Csak ők hazafiak, csak ők a megtestesült magyar érdek, csak ők a providentialis férfiak, kik a házat az azt most kormányzó hazafiatlan elemtől megszabadítani hivatva vannak; — a meggyőződés, a lelkiismeret csak a függetlenségi pártnak kiváltsága — annak a pártnak, melynek az ország üni születte és külföldi érdemei közt szoban foglalhatók össze: „láрма” és „gorombaság.” Egy volt katona, ki száz alkalommal meg tudta vetni a halált, kit tetteiben nem vezetett más, mint lelkiismereti kötelességérzet, ki tetteivel bebizonyította a gy alkotmányos érületét, mint adminisztrátori kiváló képességeit — az Mocsary iskolája szerint, csupán mert katona volt — nem alkalmas oly positiót elfoglalni, mely hazafias hatáskörrel van ellátva. Ugyanez az elv, t. i. a hazafiasságnak más irányában való megtagadása és saját maga részére való kizárólagos lefoglalása — azon jakobinusok elve volt (Santerre, Legendre, Jourdan stb.) kik a hazafiság nevében a rendszeres rablások és gyilkolások korszakát töltik be a francia forradalom folyamában.

Ugy az osztrák, mint a közös miniszterek Budapestre jöttek, hol a közös miniszteri tanácsok tartanak — melyeknek egyik tárgyat a munkács, stry és boszniai vasutak kiéptése képezi.

A német trónörökös Madridba érkezett hol mint egy nagy állam trónörökösét megillető ünnepélyességgel fogadták, a nélkül, hogy, mint a francia lapok jövendülték — a legkisebb demonstráció történt volna ellene.

Szerbia leverte a radicalisok által támogatott és a muszka pénz által segített forradalmat; ennek folytán a vezetők közül hat már agyonlövettet, többen pedig még várják megérdemlett büntetésüket.

Oroszország sajtója mindinkább békés és még magyar-osztrák államok irányában is jobbindulatu hangot vesz fel, a mit mint

ott hagyta s nem is szándékozik többé vissza menni hozzá, mivel „nem nézhetne tovább — a mint ő mondta — a férje gyalázatos életét”, . . . mert ő, hiszen tudja bíró uram is, jóra való asszony és igaz hitű katolikus volt!

„De hát csak nem esküszik meg vele az a boldogtalan leány? hiszen már akkor nem is tudom mit mondjak annak a nazarenus voltjának?”

— Már nem mert épen ma plántáltattak egygyé, még pedig a nazarenus szerzetás szerént.

„Hát olyan is van . . . aztán különbözik az a más felekezetűek házassági szertartásától?”

De különbözik ám . . . nagyon is! Mert míg a más felekezetűek házasságát az állam és egyház törvényesen ismerik, addig a nazarenus házasságot törvénytelennek tekintik; ők azonban ezzel mit sem törődnek, hanem azért szeltére párosodnak az emberi nemzet szám szerénti örövedetes gyarapodására. — S ha valaki lenne oly vakmerő, hogy kétségbe vonná az ő házasságok érvényességét? azt azonnal a pokol fejedelmének presentelik, legyen az maga az állam-fő, vagy a falusi bakter, nekik az teljesen mindegy, mert „az ő országuk nem e világból való” (Ján. 18. 36.) mert ha e világból való volna, akkor itt a földön ők, t. i. Jézus Krisztusnak igazi szolgálói vitézkednének. Ily elvek hirdetése mellett, természetesen nem lehet velök okosan beszélni! (Folyt. köv.)

a béke egyik fontos nyilatkozatát mindig örömmel constatálunk.

Franciaország és China közötti viszony mindinkább élesebbé válik, — úgy, hogy most már állítólag 120 ezernyi hadsereget mozgósít Tonking és Annam határai felé.

Egy iszonyu vereségnek híret hozta meg a távirida Egyiptomból. Ugyanis Egyiptom felső részében, Nil folyó forrásai vidékén egy új próféta támad Madhy név alatt. ki már évek óta Egyiptomra nézve állandó veszélyt foglal magában folytonos és előrehaladó hódításai miatt. Most az egyiptomi kormány Hicks pasát egy Indiában hírnévre szert tett és egyiptomi szolgálatba lépett generalist, kinek táborában számos angol és főleg német tiszt is birta a vezényletet, küldött Madhy ellen, azonban serege a próféta által azt lehet mondani teljesen megsemmisített; alig szabadult meg egy pár ember.

H i r e k .

Halálozás. Mint egy Kóvágó Szőlősen kiadott gyászlap jelenti, özv. Spiess Jánosné szül. Portelli Antónia Spiess János esperesleány anyja e hó 24-én, 77 éves korában meghalt. Nyugodjék békében!

Hertzeg Istvánné, szül. Hajnal Teréz folyó évi november hó 25-én életének 70-ik, boldog házasságának 48-ik évében meghalt; széleskörű rokonság gyászol érte. Nyugodjék békében.

Otocska Géza ur, haszonbérli Gyulán, a belvárdi ref. iskola építéséhez 3000 drb téglát és 3000 drb cserépet ajándékozott s így a ref. egyház új iskoláját leginkább a nemes adakozónak köszöni. Otocska ur tudunkkal a szegény tanköteleseket ruhával s tanszerekkel is szokta ellátni, de máskülönben is a tanügy s népnevelésügy emelésére minden alkalmat felhasznál. Találja jutalmát magában jó tetteiben.

Városi vízvezeték. Wein a budapesti vízvezeték igazgatója (e téren elismert európai szakférfi), városunkban időzik, hogy a helyi viszonyokat tanulmányozva a városhoz benyújtott vízvezeték terv és költségeit felett szakértői véleményt adjon; reméljük, hogy a vízvezeték ügy, amely oly égető városunk közegészségi viszonyaira, rövid idő múlva kedvező megoldást fog nyerni.

A „pécsi korcsolyázó-egylet” f. hó 25-én tartotta évi rendes alakuló közgyűlést, mely alkalommal Fekete Mihály korelnök elnöklése alatt a tisztikar és választmány következőképp választották meg: Elnökké Littke József, alelnökké Dr. Krasznay Miklós, titkárrá Egyri Béla, pénztárnokká Krausz Móricz, választmányi tagokká: Blauhorn Lajos, Fekete Mihály, Kaufman Nándor, Kerese Kálmán, Koszits Kamil, Putz Ferdinand, Seh Károly, Sipóts István, Sikorszky Tádé, Záray Károly, Alt Jakabné, Czvetkovits Gyuláné, Fekete Mihályné, Grünhut Ignáczné, Kaufman Nándorné, Kisfaludy Imréné, Kohárts Károlyné, Littke Józsefné, Mendl Lajosné, Sikorszky Tádéné.

A pécsi szőlősgazdák egyesülete e hó 25-én rendes évi közgyűlést tartott, melyen a választmány előterjesztette évi jelentését és szárszámadását, mik helyeslőleg tudomásul vették. Az egylet elnökeiél megválasztott Sillay József, alelnökké Pileh Antal, választmányi tagokul Aidinger János, Bánfay Simon, Bubreg Antal, Egri József, Grabarics Béla, Nick Simon, Haksch Emil, Kerese Kálmán, Kohárts Károly, Bézl Ferenc, Lukrics István, Németh József ügyvéd, Szuly János, Szeredy József, Böhm C. F., Tamásy Ferenc, Schapringner Joachim, Mendlik Agoston, Maletzer Rudolf és Erreth János. Az új választmányának egyleti tagok gyűjtése különös feladatnál tettet. A tagdíjak leszállítása iránt tett indítvány kellő tárgyalás és megfontolás végett a választmányának adatott át. Az egyesületnek vagyona ez idő

szert 352 frt 26 krt tesz. Az egyesület ez évi működését feltüntető évi jelentést legközelebbi számunkban hozzuk.

Gróf Zichy Ágoston fumei kormányzó beiktatása e hó 25-én ünnepélyesen megtörtént. A pályaudvaron a törvényhatalos élén Ciotta polgármesterrel, a kereskedelmi kamara, a tüzoltó-egyesület, a kir. kormányzóság, a tengerészeti hatóság jelentek meg. A szomszédos községek u. m. Drenova, Cosala, Plasze, küldöttségük képviseltették magukat s nemzeti lobogók alatt vonultak ki a pályaudvarra. A herobogó vonatot a városi zenekar a magyar nemzeti himnuszszal üdvözlé. A beiktatási ünnepély 12 órakor történt meg a municzipium nagy termében. Gr. Zichy Ágoston gazdag díszmagyarban jelent meg a közgyűlési teremben, hol a képviselő testület tagjai teljes számban gyűltek egybe. A terembe lépő kormányzó zajos éljenekkel s ritkán tapasztalható lelkesedéssel fogadták. Azután a kormányzói palotában fogadtatás volt, este fáklyásmenet.

Országos vásár. A pécsi Katalin vásár vasárnap délelőtt vette kezdetét s mint az eddig beérkezett jelentésekből látható, nem igen élénk forgalmu. A vásár a szigeti külvárosban tartatik.

Jutalomjátéka van ma Arányi Dezső, szintársulatunk jeles komikusának. Előadásra kerül „Figaro házassága.” Beaumarchais vígjátéka 3 felvonásban. Felhívjuk rá közönségünk figyelmét e helyen is.

Földmívelési miniszter, november 18. ad. 50989- számú rendelettel a budapesti időjelző állomás értesítéseinek Pécsre leendő táviratozását f. é. november hó 15-től, jövő évi február 15-ig beszüntette.

Vörheny. A pécsi bányatelepi iskolás gyermekek között kiütött vörheny miatt az ottani iskolát egyelőre bezárták. Mint most értesülünk, a betegség szűnőfélben lévő, az iskola megnyitása legközelebb várható.

Felolvasás. A pécsi kath. legényegyletben f. hó 25-én Ftdő Rézbányai János, cz. pápai kamarás, az iparról, annak fejlődéséről és az iparosok egyesületeiről és ezekről tartott felolvasást. Az egyleti ifjak igen szép számmal jelentek meg és feszült figyelemmel hallgatták az igen érdekes előadást. Az előadás az egyleti ifjakon kívül jelen voltak még az egyleti igazgatóság és több hajlott koru pártoló tag, iparos polgár is, kik ezen megjelenésükkel, míg egyrésztől az ifjuságot a művelődésre buzdították, másrésztől polgártársaikat figyelmeztetni óhajtották, hogy tanulni is a jókban a korral haladni, még az öregkorban sem szegényen. Az előadás másfél óráig tartott. A hallgatóság szívesen töltötte volna még egy órával, oly örömmel hallgatta Ftdő előadó s pápai kamarás urat. Az előadás befejeztével az elnök az egylet nevében hálás szavakban fejezte ki köszönetét a Ftdő pápai kamarás urnak ezen előadásért. — Jövő vasárnap délután 5 órakor Vizekely Imre p. ü. titkár ur tart az egyletben előadást a magyar szent korona történetéről.

Fenyőssy Odón szigetvári szolgabíró vizsgálati ügye. Somogy megye közönségének, a f. é. november 5-ikén tartott bizottsági közgyűlésben 314. szám alatt hozott határozatát, melylyel Fenyőssy Odón szigetvári járási szolgabíró ellen, a szigetvári zavarások alkalmával követett magatartása miatt vizsgálat rendelettet el, Lehner Sándor bizottsági tag által közbevetett felfolyamodás folytán a belügyminiszter felülvizsgálva, azt, f. évi 67232. sz. a. kelt rendeletével feloldotta és pedig indokolással, hogy a szigetvári zavarásokra vonatkozólag beérkezett hivatalos jelentésekből kétségtelenül megállapítható, hogy Fenyőssy szolgabírónak, a szóban levő zavarások alatt követett magatartása, a zavarók részéről előidézett kényszerhelyzet által teljesen igazolt volt, mely körülménytel szemben különben is mivel sem indokolt közgyűlési határozat tarthatatlanná vált.

Hivatalhelyiség változtatás. A baranya-

megyei kir. tanfelügyelőiség irodája f. é. november hó 1-én áthelyeztetett a pécs-belvárosi közs. népiskola épületébe, Szepesi-utca 1. szám földszint.

Dunagőzhajózási társaság A kormány és a dunagőzhajózási társaság közti tárgyalások most már gyorsabban haladnak. A memorandum, melyet Cassian igazgató és Wiener igazgatótanácsos benyújtottak, nemcsak önálló magyar igazgatótanács felállítását helyezi kilátásba, hanem a sokat vitatott maximális tarifát is. Ez utóbbit illetőleg csak az a kérdés, hogy milyen legyen; mert mint látszik, a bécsi kormány is óhajta, hogy a társaság az átmeneti forgalomra és a kivételre nézve lehetőleg szabad kezet nyerjen, feltéve, hogy a magyar termények fölött a külföldiek nem fognak előnyben részesülni. Biztosan állíthatjuk, hogy ez az utolsó feltét az összes tárgyalásoknak sine qua non-ját képezi. A felelet, melyet a magyar kormánytól várni lehet, semmi esetre sem függhet csupán attól, a mit a memorandumban kilátásba helyeznek. Ez abból az értekezésből következik, mely Wodianer báró, Baross államtitkár és Kemény báró miniszter közt folyt. Magától értetlik, hogy minden tárgyalásnál azt is figyelembe kell venni, hogy a társaság a szabad Duna folyóra és a nemzetközi forgalomra is tartozik tekintettel lenni, valamint azt a körülményt is, hogy a szerb és a román kormány is jelentkezhettek, ha Magyarország részére különös kedvezmények biztosítottak. E tények fölött a kormány nem hunyhat szemet, ha azt akarja, hogy a tárgyalásoknak üdvös eredményük legyen.

Faraktár a templom mellett. A mikor belvárosi templomunk néhány évvel ez előtt külsőleg „stylszerűen” — ezt akkor legalább úgy mondták — restauráltatott, illető körökben annak is látták szükségét, hogy az éktelen melléképületet által képződött sarok díszes vasrácsokkal kerítettessen be. Sok ember van, ki ennek hasznát és czél-szerűségét be nem látja, pedig mindennek van a maga haszna — okos ember előtt. Ilyen okos ember az a bizonyos kőműves vagy ács mester is, ki ott az éjszak-nyugati sarokban ide-oda egy év óta állványfáit, helyezi el. Erre azonban valószínűleg van engedélye s így semmi kifogásunk sem lehet ellene; da arra aztán már meg is kérnök az illető engedélyadókat, miként hagyják meg, hogy a gerendákat, a mennyre ez lehetséges, az ajtón át vigyék ki és be s ne az aranyozott vasrácsra át, mit ezzel, bárhol vigyázzanak is — s hogy nem igen vigyáznak, azt láttuk — okvetlen meg kell rontaniok.

Miniszteri rendelet. A m. kir. belügyminiszteri körrendeletileg felhívta a törvényhatóságokat, hogy az 1884—1886 év végegi működendő új központi választmányt a jelenleg meg működő központi választmány megbízási idejének telte előtt, az 1874. évi XXXIII. t. cz. vonatkozó szabványainak szem előtt tartása mellett, alakítsák meg. Együttal felhívta a törvényhatóságokat, hogy utasítsák a saját területeiken levő rendezett tanácsú városokat, melyek saját képviselőküldési joggal vannak felruházva, hogy a törvény utasításához képest különközponti választmányokat az idézett törvény rendeletének szigorú megtartása mellett alakítsák meg.

Tanitók figyelmebe. A vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi 25557. sz. a. kelt rendeletében közli a tanügyi hatóságokkal a pénzügyminiszternek a pénzügyi igazgatósághoz intézett azon rendeletét, melynek értelmében a neptanitók az 1867. évi 38. t. cz. 142 §-ában megállapított illetmények behajtása iránt a szolgabíróhoz, kir. tanfelügyelőhöz vagy közgazgatási bizottsághoz intézett folyamodványaikra a bélyegmentességet kiterjesztette.

Az új műegyetemi épület felavatása. Budapesten e hó 24-én a magyar tudományos világ számos kitűnőségének jelenlétében felavatták a díszes épületet, melyet a nem-

zet áldozatkészsége a technikai tudományok-
nak emelt. — Az egész épületet mind hazai
erők építették és fejezték be; különösen az
épület külső díszítése, azok az ember feletti
nagyágú alakok, melyek az épületnek oly
impozáns kinézetet adnak. Szolnay Vil-
mos pécsi gyárából kerültek ki. A ki azo-
kat mintázta és faragta, Klein Armin nincs
többé az élők között, a kérelmetlen halál
korán ragadta ki az élők sorából. S midőn
a műegyetemi épület felavatása alkalmával
róla is kötelességierüen megemlékezünk,
azért teszszük, hogy az érdekelt körök fi-
gyelmét arra felhívjuk, hogy a művész öz-
vegét és kis gyermekét nagy szegénység-
ben hagyta vissza.

A Budapest-pécsi vasút Rétszilán-Szeg-
zárd helyi érdekű szárnyonala decz. 2-án
lesz átadja a közforgalomnak. A vonat in-
dul Szegzárdról déli 12 óra 25 perczkor s
érkezik Budapestre este 8 óra 25 perczkor
Budapestről indul 8 óra 16 percz s érkezik
delután 4 óra 31 perczkor. A menet gyors-
ságát itt sem mondhatni valami túlsá-
gosságnak, mert Szegzárdról Budapestre csak
mindössze 57 perczet kevesebb n menetidő,
mint Pécsről.

Az iskolai takarékpénztárak ügye ha-
zánkban is mindinkább nagyobb lendület
vesz. Az orsz. gazdasági egyesület jelentése
szerint ezideig 503 iskolában 810 tanító
vezetése alatt 17.953 tanuló 125.235 ft 44
krt takarított meg. Megyénk és városunkban
ez ügy tudunkkal tökéletesen el van ejtve.
Megemlédjük, hogy sok az argumentum
ellene, de kísérletet tán még is csak lehetne
tenni.

Pénztárhányi. Siklós nagyközség-
ből értesítenek, miszerint a megyei szá-
mvevőség a községi pénztárban 15000 ft
hiányt constatált; kit terhel a felelőség,
még nem tudjuk, de furcsa pénzkezelésre
mutat, ha ily nagy hiányra, mely állítólag
több évből származik, csak most tártak
reájónni.

**A szigetvári zavargások a budapesti
törvényesk előtt.** A budapesti kir. tszék a
szigetvári és berzenzei zavargásokra vonat-
kozó ügyeket — mint jó forrásból értesü-
lünk — már elintézte s a kaposvári kir.
ügyvédség indítványát elfogadván, a btk.
153. §-ában meghatározott s a 155. §. szer-
int minősülő lázadás büntetést látta fenfo-
rogni s így az 1880. XXXVII. t. cz. 39.
§-ának rendelkezése szerint saját illetékes-
ségét megállapította, a perbefogottakat pe-
dig az említett büntetést miatt vád alá he-
lyezte. — A szigetvári bünperben vád alá
lett helyezve 16 egyén; ezek közül ötre
nézve a vizsg. togság továbbra is fentarta
tott; 11 azonban, — minthogy további le-
tartóztatásukra a per ily stádiumában ok
fenn nem forog — szabadlábra helyeztetett.

A „Függetlenség” ügye. Heil Faustin
kir. ügyész, értesülésként szerint, a „Füg-
getlenség” sikkasztásának ügyében felvett
jegyzőkönyveket és aktákat áttanulmányozta
s már beadta az indítványt Verhovay Gyula
kikérésére vonatkozólag; az indítvány in-
dokaiban bennfoglaltatik, hogy Verho-
vay Gyula nagyobb összegeket vett át
ősesétől az erre bizott könyöradományok-
ból s ezeket az összegeket a saját céljaira
költötte el; hogy a jótékony célokra be-
folyt pénzekből tudtával és beleegyezésével
történtek a nyomdai számlára fizetések, hogy
ő maga is vett át adományokat, de azokat
nem szolgáltatta át és még több más oly
körülmény, melyek elkerülhetetlenné teszik,
hogy a vizsgálat Verhovay Gyulára is ki-
terjesztessék. A „Függetlenség” cz. lapot
ujabban a marosvásárhelyi kaszinó tiltotta
ki, az aradi kaszinó pedig elhatározta, hogy
ezt a lapot nem fogja többé járattni.

Lopás. Hörgerödör N. olasz lakosnak
pár nap előtt feltörték egyik szobáját, és
abból az ágyneműeken kívül minden elvi-
hető férfi és női ruhákat elloptak. Miután
e vidéken temérdek zsigánycsapat czirkál,
a gyanyu egyenesen azokra esik.

Ahol az iskolák javára vadásznak. Mo-

hács város képviselő-testülete elhatározta,
hogy a város határában s szigeti területen
a vadászati jog bérlete után befolyó jöve-
delem a felállítandó polgári iskola alapít-
kéjének növelésére fordítatik. Kövítésre
mélto példa.

Tolvajok a községében. E napokban
tolvajok látogattak meg a hidasli község
házát s a 26000 frtot tartalmazó községi
pénztárt magukkal vitték. A pénztár más-
nap reggel a helyiségben kivüli, egy árokban
feltörve megtalálott — természetes, hogy
üresen. A tettesek ismeretlenek, de a helyi
viszonyokban jártas egyének lehettek, mert
tudták, hogy a község az adót beszedvén
ezt tartja a máskor bizony üres pénztárban.

A nyitrai ny színházat mult héten nyi-
totta meg Bogyó A. társulata, mely al-
kalommal a megnyitó prologót Váradi
Antal városunk szülötte írta, kitől lapunk
mai száma is hoz egy hangulatteljes költői
levelet.

Tisztújítási mozgalom. A szent-lőrinczi
járásbeli megyei bizottsági tagok a közlő
tisztújítás tárgyában f. hó 21-én Szt.-Lőrin-
czen Nádosy Kálmán ur vezetésével mellett
értekezletet tartottak, melyen, a rozsz utak
daczára, a közügyek, jelesül a fenforgó fon-
tos kérdés iránt való érdeklődésnek élénk
jelét adva, 42-en jelentek meg. — Az ér-
tekezlet elismeréssel adózva a megye jelen-
legi tisztj karának s különösen kiemelve
alispán ur ó nagysága érdemeit, egyhangu-
lag abban állapodott meg, hogy ugy a köz-
ponti, valamint a járási tisztviselők újbóli
megválasztásához fog szívvel-lélekkel járulni,
mégis a központi értekezleten történt meg-
állapodáshoz képest egynek kivételével. —
A pécsi járási orvos, valamint a megyei al-
ügyészi üresedésben levő, illetve újonan fel-
állított állások betöltése tekintetében pedig
kiki saját felfogása szerint fogja gyakorolni
szavazási jogát. Az értekezletet a nagyven-
dégloben kedélyesen elköltött együttes ebéd
zárta be.

Vigyázatlanság. Vasárnap éjjel egy sik-
lósi kereskedő szakácsnéja, állítólag vélet-
lenségből, pálinka helyett kénsvatot ivott és
annak következtében csakhamar nagy kí-
nok között meghalt. — Intő jel ismét arra,
hogy vesélyessé válható szereket nem ta-
nácsos mindenkinek kezébe adni tartani.

Jótékony hagyomány. A gráci es. kir.
járásbírósgtól a mohácsi kir. járásbírósg-
hoz érkezett értesítés szerint a f. évi május
hó 29-én Gráczban elhunyt Wimpfenné
Lamberg Karolina grófnő a mohácsi köze-
gletnek egy óvó-intézet alapítására 1000 fto
hagyományozott, mely az örökhatyó kk.
leányának nagykorsága idejében lesz ki-
fizetendő.

Szomorú statistika. Magyarországon a
testi és lelki fogyatkozásban szenvedők száma
72.194. Ezekből van elmebeteg 12.809, vak
20.839, siketnéma 19.874, hülye 18.672.
Ezeknek nagy része, testi fogyatkozásuk
daczára is munkaképes volna, ha ugyan
kellő neveltetésökről gondoskodva lenne; de
a csekély számú és korlátolt orsz. intézetek
csak egy elenyészőleg csekély részét fogad-
hatják be, összesen tán 100-at s így a na-
gyobb rész a társadalomnak esik terhére.
Milyen szép tér nyílnék itt is a megyéknek
cselekvőleg fellépni s ezek részére egy-egy
humánus intézetet emelni, hol aztán kellő
oktatás és vezetés mellett, a hasznos mun-
kálkodásra szoktattatván hasznos és produk-
tív polgárokká változnának. — Századok óta
politizáltunk, korteskedtünk, de arra, hogy
csak egyetlen iskolát, árva-házat, kórházat,
menedékházat, vagy egyéb humánus inté-
zetet állítottunk volna, arra nem jutott sem
idő sem pénz.

Heller-féle zenélőművek.

A művészetnek különféle tere, a mechanika és
ipar az ő összességében nem képes egy másik tárgyat
előmutatni, mely **karcsónyi-ajándékul** oly kiválóan
alkalmasnak bizonyulna, mint ezen elősmert tökéletes-

sége hozott **Heller-féle zenélőművek**, melyek minden
kiállításban s utóljára „Melbourne 1881” és Zürich-
ben 1883” az első díjakkal kitüntettek.

Nincsenek oly viszonyok, bár mily kényes ter-
mészetűek legyenek is azok, hogy egy **Heller-féle ze-
nelőmű** a szorosorú értelemben a **legalkalmasabb ka-
racsónyi-ajándék** ne lenne. Ott hol értéktergyak a
gyengédséget sértenek, használati eszközök az érzékeny-
séget igaztatnak, a legelőnyösebbnek mutatkozik a **zene-
lőmű**. Igen — egy ilyen az egész világ által üdvözölve
lesz; melyekben őt a komorság vagy keserv elne érné,
a mit „világfájdalomnak” neveznek; és kinek ne volna
a zene — ezen általános nyelven a szivhez szóló —
ily órákban vigasztalója — időrovíditója? — Egy ily
mű nem elég melegen ajánlható oly egyéneknek is, kik
állásuk, betegség, árvaság stb. által magányra vannak
utalva. Ez szórakozást és élvezetet nyújt, annál inkább,
minthogy a gyáros minden egyes műnek sorozatát finom
izléssel állítja össze. A legnépszerűbb és legjobb hang-
darabok, régibb és legújabb operettkéből, a legdivato-
sabb szerzemények tánczenéből, a legkedveltebb dalok
a legelőkelőbb zeneszerzőktől hibátlanul hallhatók a
Heller-féle művek által.

Szállodákra, vendéglősökre, ezukrászokra stb.
nincsen egyszerűbb és biztosabb vonzó erő, mint ilyen
zenélőmű. A mint nekünk sok helyről bizonyítják, ily
üzletekben, egy zenélőmű beszerzése által, a bevételék
éppen megkettőztettek; azért olyan **korcsmárosoknak**
és **üzlet tulajdonosoknak**, kik még egy zenélőműnek
birtokába nincsenek, nem győzzük eléggé ajánlani, hogy ily
biztos vonzóerőt gyakorló művet **késedelem nélkül**
beszeressenek; kívánatra fizetési könnyebbségek enged-
élyeztetnek.

A t. **papságnak**, kik állásuk vagy a távolság
által gátolva vannak, koncertek stb. látogatásában, ily
zenélőmű a legzsebb és állandó élvezetet nyújt.

100 legjob szerkeztű mű 20,000 frank értékben
jön e télen át jutalomképp kiosztásra és minden vevő,
még az is, ki csak egy kis szelencéjét vesz, ezáltal egy
nagy műnek birtokába juthat; minthogy minden 25
franknyi vételhez egy díjtölcsozvány adatik. Gazdag képes
árgyűzekek kívánatra ingyen küldetnek. Mindenkinék
ajánljuk még a legkisebb megrendelését is ingyenesen
a gyároshoz Bernbe intézni, minthogy ezen gyár Nizzaán
kivül sehol raktárt nem tart; és gyakran oly műveket
ajánljuk, mint Heller-féleket, melyek nem valódiak.
Minden valódi mű a czég nevét „J. H. Heller” viseli,
melyre figyelni kell, az illető egyszersmind majdnem
minden udvar és fenésgek szállítója is.

**Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-
és érték-tőzsdén.**

Budapest, 1883. nov. 26-án

	Pénzbeliárf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	120 —
2 Magyar aranyjárdék 4%	86 90
3 Magyar papírjárdék 5%	85 15
4 Magyar vasuti kölcsön	139 50
5 Magyar földterhermentesítési kötvény .	100 20
6 Temes-bánati „	99 25
7 Erdélyi „	99 —
8 Magyar szőlődezsma váltásági „	97 —
9 Magy. nyereményi sorsjegykölcsön . . .	114 —
10 Tiszas zablayozási és szegedi sorsjegy .	110 20
11 Osztrák járadék papírban	79 —
12 „ „ ezüstben	79 25
13 „ „ aranyban	98 —
14 Osztrák-magyar bankrészevény	836 —
15 Magyar hitelbank részevény	275 50
16 Osztrák hitelintézet „	277 60
17 Cs. és kir. arany	5 72
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9 59
19 Német birodalmi marka	59 30

A szerkesztő üzenete.

Ki nyíllik. . . . . Nem köszöhető.
T. J. Szederkényi. Legalkalmasabb volna
azon laphoz fordulni a helyre igazítással,
a hol megtámadták.

Laptulajdonos: **Fekete Mihály.**

Felölös szerkesztő: **Bodó István.**

Nyilt-tér. *)

TEA a legjobb chinai és orosz, kilója: 4,
6, 8, 10, 12 és 16 frt, kimérve
vagy diszes csomagocskákban.

RUM igen finom, egy lit. 1 frt 60, 2 frt
és 2 frt 40 kr., úgy palaczkban 50,
75, 1.20 és 2.40 kr. — Legf. J. a. m. rum, ered.
palaczkban 1 frt 80 kr. — Teasütemények an-
gol és bécsi, úgy pozsonyi és gráci kétszer-
süllet nagy választékban ajánl:

Nick Károly Pécsott.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félek külön lakcímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal, Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldetik.

Egy jó családból származó leány egy családhoz óhajtana jutni, hol kisebb gyermekeket tanítana és egyttal a házi teendőket is végezné.

Az Anna utcában levő ház és kert együttvéve, vagy külön-külön szabad kézből eladó Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Tőke befektetésre és gyűmölcsösztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Egy 8. gymnasiumi osztályt sikerrel végzett s a jegyzői tendőkben jártassággal bíró fiatal ember mint jegyző segéd alkalmazást keres. — Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Pécsett budai-külváros Kisboldogasszony utca 13. sz. a. egy bolt bérbé adandó. 401.

Egy jó irással és hibátlan helyesirással bíró fiatal ember másolási vagy más munkát keres, melyet szabad óráiban mérsékelt díjazás mellett otthon végezhetne. A kiadóhivatal ad értesítést.

Kis-tér és ferencziek utca sarkán levő sütődében több tanzonoz vétetik fel. 463.

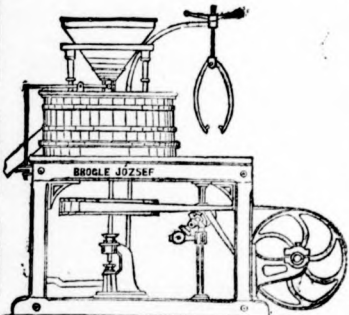
Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt, jutányos áron eladó, vagy **haszonbérbe** vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Jó szakácsné kerestetik, követeltetik hogy tiszta becsületes és értelmes legyen. Bővebbet a kiadóhivatal.

H I R D E T É S E K.

Brogle József Budapesten

gép- és rostalemezgyára, külső váczi-ut.

443.

Ajánlja legjobb szerkezetű kettős örlőmalmaít (szijhajtásra) gabona-tisztítógepeit (koptatóhoz) malom-trienrejeit

stb. jutányos árak mellett.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Árverési hirdetmény.

17071
1883.

A pécsi kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Schneider János végrehajthatóknak Schendner János s társai végrehajtást szenvedő elleni 63 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a pécsi járórság) területén levő Kisbudmér községben fekvő a kisbudméri 90. sz. tjkben foglalt 285. hszsz. pinczére ugy a kisbudméri 94. sz. tjkben foglalt 21 sz. házra, az árverést 344. frt 30 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1883. évi december hó 6. napján d. e. 9 órákor a kir. törvényszék irattárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-kát, vagyis 12 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. trszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi szeptember hó 7-én tartott üléséből.

Brodszky,

462

kir. törvénzéki jegyző.

Pollák Soma
üzletében kapható.

ft 3.65	Egy pár Jutte füzcny	ft 3.65
3.30	Egy ruhára való 10m. ruha kelme	3.30
4.50	Egy ruhára való 10m. finom posztó	4.50
80	Egy meleg alsó ing	80
80	Egy meleg alsó nadrág	80
75	Egy plüss karmantyú (Muff)	75
1.30	Egy nyúlőr karmantyú	1.30
1.80	Egy finomabb "	1.80
2.90	Egy majomőr karmantyú	2.90

Asztrégán és plüss karmantyú legfinomabb kiállítással olesó áron.

3.50	Egy selyem esőenyő	3.50
4.50	Egy legfinomabb esőenyő	4.50
1.60	Egy szapot esőenyő	1.60

Legkittinőbb derek-füzök (Miderek). Berlini gyapot kenők. Női- és leányka harisnya. Kötő pamutok.

80
Cisze kesztyű két gombos.
Szarvasbőrű két gombos.
Színes szarvasbőrű két gombos.
Fehér kesztyű minden szín és minőségben.
80

433

**Hoff János-féle
malátakivonat egész égi sör.**

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorhajok, sorvadás, vér-szegénység s az altesti szervek működési ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer üdülőknek mindennemű betegségek után. Ara palackonként 60 kr.

**Hoff János-féle
malátakivonat mellczukorkák.**

Felülmulatlan a köhögés és elnyákosodás ellen. A számtalan hamisítások végett kék csomagolására és a valódi malátakivonat czukorkák végjegyére (a feltaláló arczképével) kell főleg ügyelni. Kék csomagok an 60, 30, 15 és 10 krral.

A gyógyanyag és az egészséget előmozdító készülékek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdem oklevele.

A l á i r á s o k :

Ő felsége Viktoria angol királyné. — Királyi ő felsége az edinburgi herceg. — Spenzer a kiállítás elnöke. — John Erie Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

**Hoff János-féle
koncentráit malátakivonat.**

Mell- és tüdőhajok, idült köhögés, hurut és gégefő-hajok ellen. Biztos siker s igen kellemes szer. Palackonként 1 frttal és 60 krral is.

**Hoff János-féle
malátacsokoládé**

Testi- és ideggyengeségben szenvedő egyéneknek felettébb tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű, kiváltképen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete, mint nagyon izgató meg van tiltva. Egy negyed kilós csomag 1,80 kr., 90 és 60 kr. Egy fél kilós csomag 2 frt 40 kr., 1,60 kr. és 1 frt.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorhajok, erőtlenedés, lesoványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitüntetve. Alapítottatott 1847-ben.

A valódi maláta kivonat készítménynek feltalálója s egyedüli készítője:

Hoff János csász. kir. udvari szállító urnál, cs. kir. tanácsos.

Európa csaknem minden fejedelmének udvari szállítója. Bécs, I. gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8. — Gyári helyiség: Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Elismerő nyilatkozatok és megrendelések főbb és a legmagasabb egyéniségek részéről 1882-ben császári ő felsége Károly, Lajos főherceg, Frigyes főherceg, királyi ő felsége a valsi herceg, Ligne herceg, az oldenburgi hercegnő, Ferencz kisasszony, királynőnk ő felségének tolvay-sónője: Mária Valéria hercegnő királyi ő felsége angol nevelőnője, Metternich család, Clam-Gallas, Karácsonyi, Batthyányi, Kommer, Philippovics tábornagy, gróf Wurmbrandt sat. sat. Ajánlva orvosi tekintélyek által, mint dr. Bamberg, Schrötter, Schnitzler, Granichstätt s számos más által Bécsben.

Öt legújabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből es a vidékről 1883. szeptemberben.

Sok százezeren, kikről már lemondtak, a Hoff J.-féle malátakészítm. által (malátakiv. egészségi sör) meglőnek mentve, egészségüket visszanyerték annak még ma is örvendének. (A felüldütek saját szavai)

Tekint. ur **Teljes egy évig** sialdótem fájdalmas **gyomorhurutban és köhögésben**, hasztalan volt minden gyógyszer, míg csak az ön kitűnő Hoff János-féle malátakészítményeit nem használtam; néhány hónapja a köhögés tökéletesen megszűnt, étvágyam ismét megjött s egészségem az ön Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör által tökéletesen helyreállt. Fogadja legforróbb köszönetemet. Egyidejűleg egy magyar nyelven írt köszönő-iratot mellékelek, sziveskedjék azt minél szélesebb körben elterjesztetni.
Mező-Kovácsbáza **Dr. Nagy Alajos**, plébános.

Orvosi gyógyelismervény.

Tekintetes ur! Van szerencsém önnek azon kellemes tudósítást tehetni, miszerint a Hoff János-féle maláta készítmények eddig még valamennyi betegnél, kik légzőszervi bántalmak, étvágyhiány s emésztési bántalmakban már régebbi idők óta szenvednek, a legsikeresebbeknek bizonyultak, miért is felkerem önt, postai utánvét mellett „Guschal János urnak Brünben” cím alatt, 28 palack malátakivonat egészségi sör és 3 zacskó malátacsokoládé megküldésére.
Grottnau, 1883. szept. 9. Mély tisztelettel **Dr. Fröde József**, gy. orvos.

Kérek postafordultával 60 palack Hoff János-féle jeles maláta kivonat egészségi sört.
Thurnambast kastély, október 4. 1883.

Grf. Auersperg Ervin.

Magas készítő és elismerő irata du Mont báróné ő méltóságának a Hoff-féle maláta kivonat egészségi sör sikeréről.

Hietzing, Bécs mellett, Január hó.

A malátakivonat egészségi sör és maláta csokoládé engem egészen kigyógyítottak egy bronchialis catarrhusból. A maláta-bonbonoknak estillapító hatásuk van. E gyógymódot folytatom a zord időjárás befolyásai ellen s kérem küldjön nekem 28 palack malátakivonat egészségi sört, 5 csomag maláta-bonbont és 2 kiló maláta-csokoládét. Kötelező meleg köszönetem mellett maradok du Mont Marie báróné sz. Batthyányi grófnő.

Főraktár: **Spitzer Sándor fia, Sipőcz István gyógyszerész, Nick Károly Pécs. Eszék:** F. S. Thurner fia, **Kaposvár:** Lajpczig A., **Szigetvár:** Salamon Gy. gyógyszer., **Mohács:** Schlesinger M. **Szegszárd:** Hahn Ád.

Ö V Á S ! Csakis valódi Hoff János-féle maláta gyártmányokat kell kérni a cs. kir. keresk. törvényszéknél Ausztria-Magyarországban bejegyzett jeggyel (a feltaláló arczképével.)

Páris. — London. — Budapest. — Grác. — Hamburg. — Frankfurt a Majna mellett. — New-York.

Gyors és biztos segély gyomorhajok és következményei ellen.

Az egészség megtartása

kizárólagosan a jó emésztés előmozdítása és megtartásán alapszik, mivel ez az alapja az egészségnak a testi és szellemi jólétnek. A leg-elsimertebb háziszor, az emésztés előmozdítására az évek óta ismert és kidvelt

cs. kir. szab. gyomorerosító likör.

Ez a legjobb, gyógyhatású fűvekből gondosan készítve, különösen és kitűnően használtatik mindennemű emésztési nehézségeknél, névleg étvágyhiány, puffadás, has- és gyomorhájdalmaknál, gyomorgörös és nyálkaságnál; föleleveníti az emésztés működését és tisztá egészséges vért alkot. Ezen kitűnő hatás következtében biztos háziszoré vált és általános elterjedtségnek örvend.

1 üveg ára 1 frt 60 kr.

Ezer és ezer elismerő nyilatkozat érkezett, melyek megtekinthetők. Bérmentett levelek alapján szétküldetik utánvét mellett.
Kapható: Pécsen: Reeh Vilmos, — Sellyén: Greiner J. — Barsona Herzog testvér uraknál vagy: a készítőnél Kann Lipót likörgyárosnál Budapest-ten, Váci-körút 66. szám.
449

Fogfájást, mindenneműt, még akkor is,

ha a fogak lyukasak, egy pillanat alatt, állandóan gyógyít az **indiai kivonat**. E szernek egyetlen családban sem volna szabad hiányozni. Eredeti üveg ára 35 és 70 kr. Egyedüli raktárak Pécsen: Balázs Ödön gyógyszerésznél és Reeh Vilmosnál. 343.

Hirdetmény.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ által az itthelyi jogi képvisellel s a jelzálog kölcsönök közvetítésével bizatván meg, van szerencsém a t. kölcsönt igénylő közönség tájékozásául köztudomásra hozni a következőket :

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ az 1879. évi 39. törv. czikk és alapszabályai értelmében **kizárólag földbirtokra 300 frttól 10.000 frtig terjedő jelzálog kölcsönöket ad** és pedig záloglevelekben vagy készpénzben.

Záloglevél kölcsönök adatnak : 1.) **harminczhárom és félévi (33 $\frac{1}{2}$) törlesztésre**, melynél a tőke 7 $\frac{1}{2}$ % -kos 67 félévi részletben törlesztetik, vagyis a kölcsön 100 frtja után félevenként 3 frt 75 kr. törlesztési hányad fizettetik; 2.) **tizenhét (17) évi törlesztésre** olykép, hogy a tőke 10 % -kos 34 félévi részletben fizettetik vissza, tehát minden 100 frt után félevenként törlesztési hányadul 5 frt fizetendő le.

Ezen kölcsönök záloglevelekben adatnak, melyek értékesítését az általa időről időre megállapítandó beváltási ár mellett maga az intézet eszközli.

Készpénz kölcsönök szintén adatnak, akként, hogy a tőke 10 év alatt 20 egyenlő félévi részletben fizettetik vissza s a mindenkor tőke 7 $\frac{1}{2}$ % -kal kamatoztatik.

Ezen kölcsönök az intézet részéről a feltételek pontos megtartása esetében fel nem mondhatók.

A kölcsönök részletes feltételei és a záloglevelek beváltási ára alulírtnál (Pécsett, Király-utca 20. szám alatt) betekintheők.

Kelt Pécsett, 1883. szeptember 20-án.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ megbízásából :

Fekete Mihály,

ügyvéd.

406

Kreiner és Krausz Pécsett, Király-utca 5.

Van szerencsénk tisztelettel jelteni, hogy **divatáru üzletünket** nevezetesen megnagyobbítottuk, egyttal ajáljuk az őszi és téli saisonra gazdag választéku, újra berendezett raktárunkat, melyben a legdivatosabb és a legfinomabb izlésnek megfelelő **posztó, selyem, gyapju-szövetek, valódi francia Terno és Cahemire, legújabb szabásu női köpenyek és kabátok** a legnagyobb választékban találhatók.

Ajáljuk továbbá a legelső gyárakból beszerzett nagy **vászon és asztali ruharaktarunkat**, kitünő minőségü **szőnyegeinket és terítőinket**, valamint teljes **menyaszszonyi kelengyéket**. — A bel- és külföldi legjobb gyárakkal fennálló igen kedvező összeköttetéseinknél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy sokkal jutányosabb árakat szabhatunk, mint bizonyos „Végkiárulások“ s felkérjük a P. t. közönséget, hogy erről próba-vásárlás útján meggyőződést szerezni sziveskedjék.

440

Tisztelettel

Kreiner és Krausz.

Minták kívánatra díj nélkül küldetnek, levélbeli megrendelések azonnal és lelkiismeretesen teljesittetnek.